апталық облыстық ақпаратты-жарнамалық газеті * еженедельная областная информационно-рекламная газета

ПРИОЗЁРСКИЙ Вестник

№48/536
01 декабря 2017 года
газета издается с 26.06.2004 года

АЛҒАШҚЫ ПРЕЗИДЕНТ КҮНІНЕ АРНАЛҒАН САЛТАНАТТЫ ЖИЫНДАРДАН АРНАЙЫ РЕПОРТАЖ

Бейсенбі, яғни қарашаның 24-жұлдызы күні «Достық» балалар мен жасөспірімдер шығармашылығы орталығында Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті күні мерекесіне арналған салтанатты жиын болып, оған қаладағы кәсіпорын, мекеме, ұйымдар мен жастар өкілдері, қала тұрғындары және қонақтар қатысты.

Салтанатты жиын шымылдығын Ж.Орақова, Г.Шералиева және Ж.Ақпен орындаған «Елбасы» әні ашты. Қазақстан Республикасының әнұраны орындалғаннан кейін мерекемен құттықтау сөз қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы Камзинге беріліп, ол салтанатты жиынға қатысушыларды мерекемен құттықтады. Құттықтау марапаттау рәсімімен жалғасып, көп балалы аналар Ульяна Кинабовна Джентинбаева «Алтын алқа», Гүлмира Тұрғанбекқызы Хизирова «Күміс алқа» төсбелгілерін омырауларына қадады. Қарағанды облысының Алғыс хатымен Приозерск қаласы мемлекеттік архивінің жоғары санатты архивисі Сәбира Болатқызы Болатова, қала әкімінің Құрмет грамотасымен № 47 өрт сөндіру бөлімінің бөлімше командирі Сырлыбай Болатайұлы Жарқынасылов және қала әкімінің Алғыс хатымен «Айналайын» КМҚК бөбекжай-бақшасының музыка жетекшісі Марс Әбуұлы Сүлейменов марапатталды. Сондай-ақ Приозерск қаласының жер қатынастары, сәулет және қала құрылысы бөлімінің басшысы Серікбай Тұрсынұлы Бұқпантаев «Құрметті жеркұрылысшысы» төсбелгісіне ие болды.

«Жасыл ел» жастар еңбек жасақтарының он үшінші еңбек маусымының аясында өткізілген облыстық сайыстың қортындысы бойынша «Үздік Жасыл Ел жасағы» аталымының жеңімпазы дипломымен Приозерск қаласының «Жасыл ел» жасағы марапатталып, Сағынбек Жаңбырбайұлы Бейсеевке тапсырылды. «Мерейлі отбасы» республикалық байқауының қалалық деңгейінен өтіп, этномәдени бірлестіктері

отбасылары арасынан «Менің отбасымның салт-дәстүрі» атауымен облыстық байқауға отбасымен қатысқан жерлесіміз Марат Файзуллаұлы Нұрлыбаевтің отбасына бағалы сыйлық табыс етілді. Мереке қарсаңында баспаналы болған отбасылардың қуанышы да өз алдына еді. Атап айтқанда Тұғыш Президент күні мерекесі құрметіне Владимир Аманович Қалықовқа, Серік Қонысбайұлы Әйтімбетовке, Ұлжан Таңатарқызы Сүлейменоваға және Мақсат Әбдіқалиұлы Сыдықовқа пәтер кілттері табысталды.

Салтанатты жиында Ресей Федерациясы Қарулы Күштеріне қатасты Сарышаған сынақ алаңының 03080 әскери бөлімінің өкілі, «Нұр Отан» партиясы қала-

лық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Дулат Орынбасарұлы Дүйсенбаев құттықтау сөз сөйлеп, «Нұр Отан» партиясының төрағасы Н.Ә.Назарбаевтың сындарлы саясатын жүзеге асыруға атсалысқан, облысымыздың қоғамдық-саяси өміріне белсене араласып жүрген төмендегі азаматтар «Нұр Отан» партиясы Қарағанды облыстық филиалының Алғыс хаттарымен марапатталды: Ұлан Алмасұлы Алмас, Ирина Александровна Морозова, Нұртай Әбдірахымұлы Стамқұл және Гүлнар Төлеуханқызы Узалина. Салтанатты жиын аясында «Бірыңғай «Жас Ұлан» «Жас қыран» балалар мен жасөспірімдер ұйымы» қатарына мектеп оқушыларын қабылдау рәсімі болып өтті. Онда осы ұйымға мүшелікке өтіп жатқан оқушылар ант қабылдап, олардың мойындарына галстук тағу құрметі қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы Камзинге, 03080 әскери бөлімінің өкіліне, Нұр Отан» партиясының қалалық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Дулат Орынбасарұлы Дүйсенбаев пен қалалық ардагерлер кеңесінің төрағасы Жарас Қармысоваға ұсынылды.

Салтанатты жиын соңы қала өнерпаздары ұйымдастырған коцерттік бағдарламаға ұласты. Мерекелік концетті «DANA» би тобы «Халықтар достығы» биімен бастады. Жансая Орақова мен Әсет Жолдасбаев «Астана – махаббатым менің», Айғанша Болысова «Айқаракөз» әндерін тамылжыта шырқады. Жуырда ғана бесінші рет өткерілген «Екі жұлдыз» байқауының бірінші орын иегері Елена Бычкова «Зажигай сердце», осы байқаудың бас жүлдесін жеңіп алған жұп Балнұр Сарманова мен Әсет Жолдасбаев «Сен едің» әнімен сахнаға шықты. Тұңғыш Президент күніне арналған салтанатты жиын мерекелік концертінің шымылдығы «Жас ұлан – 2016» байқауының бірінші орын иегері Бахытжан Сайырмановтың Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың өлеңіне әнін әйгілі әнші-термеші Бекболат Тілеуханов жазған «Елім менің» әнімен жабылды.

***

Тұңғыш Президент күніне арналған салтанатты жиын Приозерск қаласы әскери гарнизонының ісшаралар өткізу орталығында да болып өтті. Салтанатты жиында Приозерск гарнизонының бастығы, 06708 әскери бөлімінің командирі подполковник Жаслан Қайыргелдіұлы Жакупов, қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы Камзин, 44841 әскери бөлімінің командирі міндетін уақытша атқарушы подполковник Нұрбол Маратұлы Рахов, 18405 әскери бөлімінің командирі подполковник Талғат Асқарбекұлы Саламатов, 60601 әкери бөлімі командирінің тәрбие және идеология жұмыстары жөніндегі орынбасары, майор Дәулет Нариманұлы Бейсеков құттықтау сөз сөйледі. Құттықтаулардан соң әскери бөлімдер командирлерінің мерекелік шараға байла-

нысты марапаттау бұйрықтары оқылды және бірқатар әскери қызметшілерге марапаттары мен мақтау қағаздары табысталды.

Салтанатты жиын соңында әскери қызметшілердің көркемөнерпаздарының ұйымдастыруымен концерттік бағдарлама тамашаланды.

Н.ҚЫДЫРМҰРАТҰЛЫ,

Суреттерде: салтанатты жиыннан көріністер

ҚАЗАҚТЫҢ ТҰҢҒЫШ ПРЕЗИДЕНТІ

Байқауымша, Елбасының өмірбаяны туралы мектеп оқушыларының біразы білмейтін секілді. Қазақтың тұңғыш Президентінің жасап жатқан істері мен қабылдайтын жарлық, қаулы-қарарлары туралы БАҚ-нан жиі естіп отырғанымызбен, көп ретте нақты өмір-тарихы айтыла бермейтіні де рас. Өйткені кейбір дардай азаматтарың өзі осы тұлға жайлы нақты айтып бере алмайтынына көз жеткердім. Сондықтан осы жайлы жазып, жұртқа ұсынуды жөн көрдім. Президент дегенде – адам баласының ойында бай, текті отбасыдан шыққан деген ой туындайтыны белгілі. Ал, қазақ елінің президенті қарапайым отбасы болған еңбек адамдары Әбіш пен Әлжан ананың отбасында дүниеге келген.

Мектепті бітіргесін 1960-жылы Днепродзержинск техникалық училищесін, 1967-жылы Қарағанды металлургия комбинатына қарасты жоғары оқу орнын, 1967-жылы Кеңес Одағы коммунистік партиясы Орталық комитетіне қарасты Жоғары партия мектебін бітірген. Еңбек жолын 1960-жылы Теміртау қаласындағы Қарағанды металлургия комбинатында қатардағы жұмысшы болып бастап, домна пешінің аға газдаушылығына дейінгі жолдан өтеді.

Қарапайым жұмысшыдан бастау алған өмірі біртіндеп лауазымды қызметтерге қарай өрлеген ол Қарметкомбинаттың партком хатшысы, Қарағанды облыстық партия комитетінің хатшысы, екінші хатшысы, Қазақстан КП Орталық Комитетінің хатшысы қызметтеріне дейін жоғарылайды. Басшылық қызметтерде өзінің сауаттылық, мәмлегерлік, ұйымдастырушылық т.б. басшыға лайық қасиеттері мен қабілетін көрсеткен Нұрсұлтан Әбішұлы 1989-жылы 48 жасында Қазақ КСР Министрлер Кеңесінің төрағасы болып, Үкімет басына келді. Кеңес өкіметі шатқаяқтап тұрған 1990-жылғы сәуір айынан бастап Қазақ КСР президенті болып ең жоғары лауазымды атқарды. Еліміз өз тәуелсіздігін алғаннан кейін 1991-жылғы желтоқсанның 1-жұлдызында тұңғыш рет Қазақстан Республикасы Президентінің жалпыхалықтық сайлауы өтті. Сайлау нәтижесінде Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев басым дауыспен жеңіске жетті. Содан бергі кезеңде елімізді алға бастырып келеді. Ол кісінің басшылығымен Қазақстан әлемге танылды.

Елбасымыздың көптеген кітаптары, өлеңдері мен дәйексөздері бар. Мысалы: «Қазақ қазақпен қазақша сөйлессін», «Қазақстанның болашағы – қазақ тілінде», «Бейбітшілік кіндігі», «Ғасырлар тоғысында», және т.б. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұранның сөзіне түзету енгізген Елбасымыз екенін ұмытпаған жөн.

Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан – 2030» стратегиясы мемлекет дамуының басым бағыттарын айқындады. Н.Ә.Назарбаевтың экономист және саясаткер ретіндегі жеке беделі елде қолайлы инвестициялық ахуалдың қалыптасуына, көптеген мемлекеттермен және халықаралық қаржы инситуттары мен қарқынды экономикалық ынтымақтасуға игі ықпал етті. Республикамызда ауылдарды, шағын қалаларды, қалаларды дамытуға, тұрғын үй құрылысын қарыштатуға, егер де бір кәсіп ашамын десең, белгілі бір мөлшерде несие беріліп, ал мамандық иесі боламын десең, белгілі мерзімде оқуға жіберуге назар аударды және тағы басқа ел игілігі үшін бағытталған ірі әлеуметтік бағдарламалар іске асырылуда. Елбасымыздың осылайша мемлекетті басқаруының арқасында Дүниежүзілік сарапшылар арасында «Қазақстандық үлгі» термині пайда болды.

Н.Ә.Назарбаев – Қазақстанның ең жоғары ерекшелік белгісі «Алтын Қыран» орденімен, сонымен қатар көптеген елдердің жоғары наградаларымен марапатталған. Елбасының мемлекетті басқару кезіндегі, жүргізіп келе жатқан саясаты өзге мемлекеттерге қарағанда сапалы және тиімді. Қазақстан Республикасының дамуына үлес қосқан – қазақ елінің, тұңғыш президентіне алғысымыз шексіз!

Жолмұрат КЕҢЕСОВ,
«Приозерск қаласының мемлекеттік архиві» КММ-нің басшысы

ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН - СИМВОЛ И ГАРАНТ ЕДИНСТВА НАРОДА

14 декабря 2011 года в Закон «О праздниках в Республике Казахстан» внесено дополнение, согласно которому в Республике был установлен государственный праздник - День Первого Президента Республики Казахстан.

Установление дня празднования указанного праздника – 1 декабря – является не случайным, ведь именно в этот день в 1991 году впервые состоялись прямые выборы Президента Республики, на которых был избран Нурсултан Абишевич Назарбаев.

С того памятного дня прошло чуть более 25 лет. Осмысливая достижения Казахстана за указанный период, в числе которых - межнациональное согласие и политическая стабильность в обществе, мы не можем не признать заслуг Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева.

Первый Президент Республики Казахстан Нурсултан Абишевич Назарбаев является основателем нового независимого государства, обеспечивший его единство, защиту Конституции, прав и свобод человека и гражданина.

Благодаря мудрой и выверенной политике Главы государства Республика Казахстан занимает высокое положение на международной арене, неопровержимым и ярким свидетельством чему является председательствование Казахстана в ОБСЕ в 2010 году.

Учитывая указанные достижения Президента Республики Н.А. Назарбаева, в 2007 году в статью 46 Конституции Республики Казахстан было внесено дополнение о том, что статус и полномочия Первого Президента Казахстана определяются Конституцией Республики и конституционным законом.

В 2010 году, учитывая огромное уважение и доверие со стороны народа Казахстана, в указанный Конституционный закон были внесены поправки, согласно которым Первый Президент Республики Казахстан является Лидером Нации.

Говоря о конституционном статусе Президента Республики, необходимо отметить, что он установлен статьей 40 Конституции Республики Казахстан, которая определяет место Президента в системе органов государственной власти. В соответствии с указанной статьей Президент Республики является:

-Главой государства;

-высшим должностным лицом государства, определяющим основные направления внутренней и внешней политики государства и представляющим Казахстан внутри страны и в международных отношениях;

-символом и гарантом единства народа и государственной власти, незыблемости Конституции, прав и свобод человека и гражданина. Президент обеспечивает согласованное функционирование всех ветвей государственной власти и ответственность органов власти перед народом.

Так, статья 44 Конституции Республики Казахстан перечисляет 20 основных полномочий Президента Республики. К примеру, по отношению к народу Президент Республики осуществляет полномочие по обращению к нему с ежегодным посланием о положении в стране и основных направлениях внутренней и внешней политики Республики.

По отношению к Парламенту и его Палатам Президент Республики назначает очередные и внеочередные выборы, созывает первую или внеочередную сессию Парламента и принимает присягу его депутатов народу Казахстана.

Предусмотрены также полномочия Президента Республики по отношению к Правительству. Это, к примеру, назначение и освобождение от должности Премьер-Министра Республики и членов Правительства Республики, принятие у членов Правительства присяги; определение структуры Правительства Республики, председательствование на заседаниях Правительства по особо важным вопросам. Имеются также полномочия Президента Республики по отношению к органам, непосредственно подчиненным и подотчетным ему, а также в отношении их руководителей.

В статье 44 Конституции Республики Казахстан закреплены и законодательные полномочия Президента Республики в части подписания им законов и международных договоров Республики.

Указанная статья содержит также полномочия Президента Республики в области внешней политики, обороноспособности и безопасности государства, в отношении республиканского референдума.

При этом согласно подпункту 21) указанной статьи Президент Республики осуществляет и другие полномочия в соответствии с Конституцией и законами Республики. Тем самым Конституция Республики Казахстан допускает расширение компетенции Главы государства в законах.

В Конституционном законе «О Президенте Республики Казахстан» выделены следующие группы полномочий Президента Республики: внешнеполитические, в области обороны и безопасности государства, а также в отношении Парламента, Правительства, Конституционного Совета, судов и судей, органов прокуратуры, Центральной избирательной комиссии, Национального банка, Счетного комитета по контролю за исполнением республиканского бюджета, акимов, в отношении республиканского референдума и иные полномочия.

В целом полномочия Президента Республики сводятся к трем моментам: взаимоотношения между народом и государством; отношения в части обеспечения Государственной независимости во всех ее проявлениях; соблюдение принципа единства государственной власти и разделения властей, включая механизм сдержек и противовесов.

Указанные полномочия позволяют Президенту Республики Казахстан Н.А.Назарбаеву быть гарантом стабильности и сохранения после-довательного курса развития Республики Казахстан, проявляющегося как во внутренней, так и во внешней политике.

Управление юстиции города Приозерск

ЕЛБАСЫ КҮНІ – ЕЛДІККЕ ҚҰРМЕТ

Ағымдағы жылдың 28-ші қараша күні Қарағанды облысы Приозерск қаласының «Балақай» бөбекжайы» КМҚК-да «Елбасы күні елдікке құрмет» атты мерекелік концерт өткізілді.

Өткізіліп отырған іс-шараның басты мақсаты тәрбиеленуші бүлдіршіндерге Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті туралы толық мағлұмат беру, оларды өз отанын, туған жерін сүюге, қорғауға және құрметтеуге тәрбиелеу.

Концерттік бағдарлама ән ұранмен және ересек «Балдәурен» тобының тәрбиеленушісі Нурланаова Аяжан Еркінқызының «Ағатайым» әнімен ашылды. Ал, «Қарлығаш», «Жұлдыз», «Балауса» және «Балдәурен» тобының тәрбиеленушілері Елбасы туралы мақал-мәтелдерін айтып, тақпақтарын айтса, II кіші «Ақбота» тобының тәрбиеленушілері «Балапан» әнін орындады. Сондай-ақ, бөбекжайымыздың ата-анасы, қаламыздың әншісі Жолдыбаев Әсет мерекемізге арнайы келіп, «Елім менің» атты әнмен шашуын арнады. Ал, бөбекжайымыздың музыкалық жетекшісі Сүлейменов Марс «Елін сүйген, ел сүйген Елбасы» атты жыр шумақтарын, Елбасына арнап шығарған шығармашылығынан үзінді оқып, «Атамекен» әнін орындады. Осындай көтеріңкі көңіл күймен, бөбекжайымыздың биші қыздары «Шашу» биін билесе, «Балдәурен» тобының тәрбиеленушілері флешмоб көрсетті.

Мерекелік концертіміздің соңында, бөбекжайымыздың I кіші топтарының тәрбиеші, әнші қыздарымыздың «Елбасы» атты әнін орындап берді. Өткізіліп отырған «Елбасы күні елдікке құрмет» атты мерекелік концертіміз арқылы, келген қонақтар мен балаларға көтеріңкі көңіл күй сыйлай отырып, патриоттық сезімдеріне өз үлесімізді қостық деген сенімдеміз.

Г.И. Исиркова, А.Е. Жубантаева,
«Балақай» бөбекжайы» КМҚК-ның тәрбиешілері

ПУТЬ ПЕРВОГО ПРЕЗИДЕНТА КАЗАХСТАНА

Казахстан за годы своей независимости прошел трудный, но славный путь становления государственности, укрепления единства нации, создания рыночной экономики. У нас появились свои национальные праздники, широко отмечаемые всей страной. Одним из таких праздников является «День Первого Президента», ежегодно отмечаемый 1-декабря. Слова нашего Президента Нурсултана Абишевича Назарбаева „Мечтая о нашем великом будущем, не следует забывать и о нашем достойном прошлом“ стали эпиграфам классного часа, совместно проведенного в 8 «А» и 5«А» классах.

В этом году классный час назывался «Путь Первого Президента Казахстана» и был посвящен жизненному пути Президента, с самого детства до сегодняшних дней. Цель проведения классного часа - познакомить учащихся с биографией Н.А.Назарбаева. Кроме того, данный классный час несет большую воспитательную нагрузку - воспитание патриотизма, духовной нравственности, развитие интеллектуальных способностей детей. Наши дети должны знать историю становления своего государства и его Президента, который так много сделал для процветания нашей страны. Ведь подрастающее поколение – это наше будущее!

Классный час начался с вводной беседы, в ходе которой учащиеся ответили на вопросы: Кто является главой нашего государства? Что вы знаете о нашем Президенте? Заранее подготовленные учащиеся рассказали классу о жизни президента РК. Рассказ сопровождался на фоне просмотра презентации. Также учащиеся узнали о хобби Президента, каким видом спорта он занимается.

Г.О. Мухтарова,
учитель биологии КГУ «ОШ №2 г. Приозёрск»

Иман айнасы

ТАЛАҚ ДЕП ТАҚЫЛДАҒАНДАР ҰЛТ БОЛАШАҒЫНА БАЛТА ШАБАДЫ

«Kazislam» порталының сарапшысы, дінтанушы, PhD докторы Ершат Оңғаровпен сұхбат.

Жасыратыны жоқ, қазір елімізде шайқалған шаңырақтар мен ойран болған отбасылар саны күн санап көбеюде. Оған енді «Талақ!» - деп тақылдайтын жастар шығып жатыр. Бұрын қазақ қоғамында ақ неке деген ұғымның орны қандай еді осы?

Неке халқымызда қасиетті ұғым. Сондықтан оны жәй ғана неке деп емес, ақ неке, ақ некелі асыл жарым, құдай қосқан қосағым, ақ отауым, ақ шаңырағым деп ерекше құрметтеген. Асыл аналарымыз бен ардақты әкелеріміз қара басының қамынан отбасы-ошақ қасының татулығын бірінші орынға қойған. Отбасы болған соң ыдыс-аяқ сылдырламай тұрмайды. Бұрын әжелеріміз отбасында болып жатқан түсініспеушіліктерді сыртқа білдірмеген. Барлығын ақылмен, сабырмен өзара шешіп отырған. Қашан да «ұят болады» деген сөз саналарында тұратын. Бір-бірінің жамандығын жасырып, жақсылығын асырып отырған. Шаңырақтың биік, босағаның берік болу құпиясының бәрі осында жатса керек. Ұзақ жыл отасқан аналарымыздан бақытты отбасы болудың құпиясын сұрағанда көпшілігі «қиындықты бірге жеңдік, сабырлы болдық, бір-бірімізге кешірімді болдық» деп жатады. Психологтардың ай-туына қарағанда, ерлі-зайыптылардың өмірде кездескен қиындықтарды бірге жеңе білуі нәтижесінде олардың қарым-қатынастары жаңа сатыға көтеріліп, бір-біріне деген сүйіспеншіліктері одан сайын арта түседі екен. Яғни, өмірде кездесетін қиындықтар оларды шыңдай түседі.

Көпшілікке топырақ шашудан аулақ-пыз, әрине! Тамыры тастай бекіген небір мықты отбасылар бар. Дегенмен қазіргі отбасылардың түйткілдері туралы не айтасыз?

Ал қазіргі әлемдік жаһандану заманында отбасының баға жетпес құндылық ретіндегі мәні жойылып барады. Статистика мәліме-тіне сүйенетін болсақ, елімізде некелескен жұптар саны азайып, ажырасқан отбасылар саны артып келеді екен. Мәселен елімізде 2016 жылы 140 840 неке тіркелген болса, соның 51 775-і ажырасып кеткен. Ал некесін заңды түрде тіркемей, тек шариғи неке қиғызумен шектеліп, содан соң үйленбей жатып ажырасып, талақ беріп жатқандар қаншама? Ең сорақысы да осы болып тұр. Бұрынсоңды ел естімеген, елімізде болмаған, ұлтымызға, дінімізге мүлдем жат, жиркеніші әрекеттер белең алып барады. Бірнеше әйелге үйленіп, ертеңіне «талақ» деп некесін заңдастырмай, ажырасып жатқандар көбейді. Бұл ұлттың болашағына балта шауып, халықтың арасына іріткі салуды көздеген жаман ниеттегі адамдардың іс-әрекеті екені анық. Өкінішке қарай, біздің ештеңеден бейхабар, сауатсыз, аңқау қаракөз қыздарымыз солардың арбауына оңай түсіп, сан соғып қалып жатыр. Нәтижесінде заңсыз туған жетім балалар, жесір аналар саны артуда. Осының бәрі өзіміздің сан ғасырлардан бері келе жатқан ұлттық құндылықтарымызға, асыл дінімізге мән бермей, өзге мәдениетке еліктеудің нәтижесі болса керек. Бұған тосқауыл қоймасақ, елдігімізге, ұлтымызға зиянын тигізеді, тіпті мемлекеттің тұрақтылығына нұқсан келтіретіні анық. Ол үшін ел болып, ұлт болып жан-жақты күресуіміз керек. Бұл мәселеге еліміздің әрбір азаматы атсалысуы тиіс. Опық жеп қалған қыз сіздің туған қарындасыңыз, қызыңыз немесе сіңліңіз болуы да мүмкін еді ғой.

Енді мұның қандай шешімдерін көріп отырсыз?

Мемлекеттік мекемеде тіркеуден өткен соң барып мешітте неке қидыру керек. Сондай-ақ «қызға қырық үйден» тыйым салып, ата-ана олардың әрбір қадамын жіті қадағалап отыруға міндетті. Егер балаларының немесе қыздарының қандай да бір іс-әрекетінен күмәнданса, оғаш қылықтар байқаса, онымен сөйлесіп, сөздеріне құлақ аспаса тиісті орындарға хабарлауы қажет. Білім ордаларының жоғары сынып оқушылары арасында, жоғарғы оқу орнында оқитын қыздарымыздың арасында арнайы мамандардың түсіндіру жұмыстары белсенді түрде жүргізілуі қажет. Тіпті теледидар, радиохабарларында берілетін жаңалықтарда құлаққағыс етілуі қажет. Сонымен бірге алданып қалған аруларымызға да зерттеу жүргізу артық болмайды. Алданып қалатын көбіне кімдер, қай жастағылар, не себепті?

Біреудің арын таптап, қорлауға, тағдырымен ойнауға тек имандылықтан, ардан, адамгершілік қасиеттерден жұрдай адамдар ғана бара алады. Оларға қатаң жаза берілуі тиіс. Ал отбасында тәрбие көрген, ізетті жан, шынайы мұсылман мұндай әрекеттерге әсте жол бермесе керек. Себебі ол Алланың алдында жауап беретінін білгендіктен адам түгілі тіршілік атаулыға титтей де қастандық жасамайды. Әрбір ата-ана отбасында біреуді қорлаудың түбі жақсылыққа апармайтынын, ата-ананың ақ батасын алып, бас қосқан екі жастың ғана бақытты болатынын баласының құлағына құйып отырса артық болмас еді.

Мұндай мәселелер біздің елімізде ғана емес, өзге елдерде де кездесететіні анық. Осы орайда өркениетті елдерде бұл мәселе қалай шешімін тапқан, көршілес елдер қалай күресіп жатыр, олардың жақсы әдістерін қолдануымыз керек. Әсілі, біздің ата-бабаларымыз ұстанған қағидаларды біз де санамызға сіңірсек, адалдық, өтірік айтпау, біреудің ала жібін аттамау сияқты адамгершілік құндылықтарды ардақтай білсек, адамның бір-біріне деген құрметі артып, бақытты отбасылар қатары да көбейер еді.

Тұщымды ой-пікірлеріңізбен бөліскеніңізге көп рақмет!

Сұхбаттасқан Құдайберді Бағашар

Қала тұрғындарының назарына * К сведению населения**

АТАУЛЫ ӘЛЕУМЕТТІК КӨМЕКТІҢ ЖАҢА НҰСҚАСЫ

Мемлекет басшысы Н.Ә.Назарбаев әлеуметтік қорғаудың атаулы жағын күшейте отырып, оның тетіктерін жетілдіру жөнінде міндет қойды, яғни әлеуметтік көмек тек қана нақты мұқтаж азаматтарға ұсынылатын болады. «Бес институционалды реформаны іске асыру жөніндегі 100 нақты қадам» – Ұлт жоспарының 84-қадамын іске асыру шеңберінде, 2015-жылғы 28-қазанда Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне халықты әлеуметтік қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы қабылданды.

Заңда 2018-жылғы 1-қаңтардан бастап әр отбасы мүшесіне шаққанда табысы ең төмен күнкөріс деңгейінің 50 пайызынан (бүгінде - 40%) төмен болған жағдайда отбасыларға атаулы әлеуметтік көмек көрсетудің жаңа тәртібін енгізу көзделген, жаңа форматтағы атаулы әлеуметтік көмек қазіргі кезде қолданыстағы: көпбалалы отбасыларға арналған арнайы мемлекеттік жәрдемақының (АМЖ), аз қамтылған отбасылардың 18 жасқа дейінгі балаларына арналған мемлекеттік жәрдемақының (МБЖ) және аз қамтылған үй шаруашылықтарына берілетін атаулы әлеуметтік көмектің (АӘК) орнына тағайындалады. Әлеуметтік көмектің жаңа форматын енгізуге дайын болу үшін 2016-жылдан бастап шартты ақшалай көмек ұсыну бойынша атаулы әлеуметтік көмек жаңа тетігі бойынша төленетін «Өрлеу» пилоттық жобасы жүзеге асырылуда. Сол аралықта қиын өмірлік жағдайға тап болған жүздеген және мыңдаған адамдарға қолдау көрсетіліп, өз қажеттілігі мен нәтижелерін көрсетті.

Атаулы әлеуметтік көмек шартты және шартсыз ақшалай жәрдем деп 2 түрге бөлінеді: **Шартты ақшалай көмек** құрамында еңбекке жарамды кем дегенде бір мүшесі бар отбасыға әлеуметтік келісімшарт жасасқан жағдайда, сонымен қатар, отбасының барлық еңбекке жарамды мүшелері жұмыспен қамту шараларына міндетті түрде қатысқан жағдайда беріледі. Жәрдемақы 6 айға тағайындалады және ай сайын немесе бір ретте төленетін болады. Бір реттік төлем тек қана өз ісін және қосалқы шаруашылығын ашуға ниетті тұлғаларға беріледі.

Шартсыз ақшалай көмек құрамында еңбекке жарамсыз мүшелері бар отбасыларға (мысалы, қарт зейнеткерлер мен мүгедектер отбасы) немесе еңбекке жарамды мүшелері еңбекпен қамту шараларына белгілі бір себептермен қатыса алмайтын отбасыларға (мысалы, мектеп жасындағы балалары бар жалғызбасты ана) беріледі. Мұндай отбасылардан жәрдемақы алуы үшін жұмыспен қамту шараларына міндетті түрде қатысу талап етілмейді. Атаулы әлеуметтік көмектің мөлшері отбасының жан басына шаққандағы орташа табысы ең төменгі күнкөріс деңгейінен 50 % төмен әрбір отбасы арасындағы айырма түрінде есептеледі. Мысалға алсақ: отбасы 3 азаматтан тұрады, анасы және 1 мектеп жасындағы баласы мен 3 жасқа толмаған 1 баласы бар. Бұл кісі мектеп жасындағы балаларының болуына байланысты жұмыспен қамту шараларына қатыса алмауына орай шартсыз ақшалай көмек түрі тағайындалады. Отбасына түсетін айлық табыс 30 мың теңге, табысты отбасының жан басына шаққанда 10 мың теңге шығады. Осы шыққан сомадан ең төменгі күнкөріс деңгейінің 50% айырма түрінде есептейміз. 2018-жылы ең төменгі күнкөріс деңгейі 16% жоғарылайды, яғни қаңтар айынан бастап 28284 теңгені құрайтын болса, ең төменгі күнкөріс деңгейінің 50% - 14142 теңгені құрайды.

Жаңа нысандағы атаулы әлеуметтік көмекті айырмашылығы қазіргі таңда 3 түрлі көмекті алу үшін 3 мекемеге құжаттың 3 топтамасын тапсыратын болсақ, 2018-жылдан бастап 1 құжаттың топтамасымен бір ғана мекемеге, яғни Халықты жұмыспен қамту орталығына жүгінетін болады. Жаңа нысандағы атаулы әлеуметтік көмекті тағайындау төмендегідей кезеңдерден тұрады:

Жаңа нысандағы АӘК шартсыз ақшалай көмек түріне жүгіну 3 кезеңнен тұрады:

1.кеңес беру және мұқтаж азаматтарды анықтау;
2.өтініш қабылдау;
3.шартты ақшалай көмекті тағайындау;

АӘК шартты ақшалай көмек түрі келесідей кезеңдерден тұрады:

1.кеңес беру және мұқтаж азаматтарды анықтау;
2.өтініш қабылдау;
3.әлеуметтік келісім-шарт түзу;
4.шартты ақшалай көмекті тағайындау;
5.әлеуметтік келісімшарт талаптарын орындау барысында отбасын сүйемелдеу.

Жаңа нысандағы АӘК қолданыстағы бағдарламадан айырмашылығы – бұл отбасының жекелеген қажеттіліктеріне бағытталған. Әлеуметтік қоғаудың тәжірибесінде алғаш рет жұмыс өтініш берушімен ғана емес, отбасының еңбекке қабілетті адамдардың барлығымен жүргізіледі. Жаңа форматтағы АӘК түсіндіру бойынша 2017-жылдың 1-қарашасында «Достық» балалар және жасөспірімдер шығармашылығының жиын залында, 9 және 23-қарашасында қалалық мәслихаттың мәжіліс залында кездесулер өткізілді. Жұмыспен қамтылған азаматтарға АӘК жәрдемақысын толық түсіндіру үшін бірнеше мекемелердің қызметкерлеріне, атап айтқанда № 1 жалпы білім беретін орта мектебі, № 2 жалпы білім беретін орта мектебі, «Балақай» бала – бақшасы», «Балбөбек» бала – бақшасы», «Айналайын» бала – бақшасы», «Достық» балалар және жасөспірімдер орталығында, Приозерск қалалық кітапханасында және «ТҮҚҚБ» КММ-де түсіндіру жұмыстары өткізілді. Алда тағы да көптеген түсіндіру жұмыстары жүргізілетін болады. Сонымен қатар сұрақтарыңыз болған жағдайда толық мәлімет алу үшін Жұмыспен қамту орталығына жүгінулеріңізді сұраймыз.

Дүрия БИЖАНОВА,
«Приозерск қаласы әкімдігінің халықты жұмыспен қамту орталығы» КММ директоры

ПРЕСС-РЕЛИЗ

В рамках деятельности осуществляемой некоммерческим АО «Государственная корпорация «Правительство для граждан» по вопросам продвижения и популяризации сервисов веб-портала «Электронного правительства», электронной цифровой подписи, обеспечения работы секторов самообслуживания Комитетом совместно с Министерством информации и коммуникаций с 01.11.2017 года запущен пилотный проект по приему всех обращений через ЦОНы Карагандинской и Восточно-Казахстанской областей для дальнейшего направления их адресату посредством Портала.

Целью проекта является сокращение времени отправки, вместо прежних 3-5 дней до нескольких минут, а также обеспечению эффективности, оперативности и прозрачности деятельности государственныйх органов, усиление их ответственности и исполнительской дисциплины, создание дополнительных механизмов обеспечения обратной связи с населением и субъектами предпринимательства.

Для этого, работник ЦОНа направляет в сектор самообслуживания граждан, желающих подать обращение по вопросам деятельности государственных органов или учреждений посредством Портала.

Работник ЦОНа (консультант сектора самообслуживания):

-проверяет наличие у него ЭЦП, при его отсутствии разъясняет порядок и оказывает помощь по оформлению ЭЦП;

-обеспечивает регистрацию гражданина в «базе мобильных граждан»;

-оказывает содействие в сканировании заявления и иных документов связанных с обращением по вопросам деятельности государственных органов или учреждений (при необходимости), при этом после сканирования возвращает бумажный экземпляр обращения (материалов, флэшки, дисков) гражданину с разъяснением положений статьи 7 Закона Республики Казахстан «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», согласно которого электронный документ равнозначен его подлиннику на бумажном носителе;

-проводит детальную консультацию по порядку подачи обращений посредством Портала (по желанию гражданина);

-после подачи обращения контролирует удаление ЭЦП гражданина с рабочих станций сектора самообслуживания и сообщает ему о возможности получения информации о ходе рассмотрения его обращения через личный кабинет на Портале, а также возможности авторизации при входе в Портал посредством одноразового пароля.

Г. Жунусова,
ст.прокурор НЗПСиСУ по г.Балхаш, УКПСиСУ ГП РК по Карагандинской обл., юрист 1-го класса

ИНФОРМАЦИЯ ОБ ИСПОЛНЕНИИ ПРОГРАММЫ «РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ»

В рамках реализации государственной программы «Рухани жаңғыру» проекта «Атамекен» базового направления «Әлеуметтік бастамалар картасы» в городе Приозерск были реализовны три проекта по благоустройству.

Въездная арка

Въездная арка города Приозерск символизирует собой главные ворота города. Композиция состоит из двух опор, которые поддерживают в центре шанырак – символ единства и благополучия. Данный проект был реализован за счет спонсорких средств на общую сумму – 1,8 млн. тенге. Спонсорами являются - ИП «Нарымбетов» и АО «ЖРЭК»

Памятник ветераном ВОВ.

По инициативе руководства города в рамках программы «Рухани жаңғыру» было решено построить памятник участникам Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.) в городе. В ходе ремонта была произведена укладка плитки у пьедестала памятника, укладка тротуарной плитки на территории памятника, устновка освещения, установка урн и скамеек.

Данный проект был реализован на общую сумму – 4,5 млн. тенге. Спонсор данного проекта – ТОО «Каздорстройтех», которое является крупной строительной компанией.

Установка камер наружного видеонаблюдения

В текущем году в рамках программы «Рухани жаңғыру», а также в целях улучшения криминогенной обстановки в городе, содействие в оперативном раскрытии преступлений за счет спонсорских средств были установлены 20 камер видеонаблюдения на перекрестках улиц и во дворах многоэтажных жилых домов, что позволило создать безопасное и комфортное пребывание в городе как жителей так и гостей города.

Сумма проекта – 3,0 млн. тенге. Спонсор – ТОО «В-Тел». Данная организация занимется обеспечианием города с оптоволоконным интернетом.

Мероприятия освещены в местной газете «Приозерский вестник» и на сайтах отдела ЖКХ,ПТ,АДиЖИ zhkh.priozersk-akimat.gov.kz, аппарата акима города Приозерск http://priozersk-akimat.gov.kz/ru/ и отдела внутренней политики, культуры и развития языков http://isb-priozersk.gov.kz.

Д.А.Шатекова,
главный специалист ОВП,КиРЯ г.Приозерск

ДЛЯ ДЕВОЧЕК ПЕРВОСТЕПЕННЫМ ЯВЛЯЕТСЯ ОБРАЗОВАНИЕ, А НЕ ПЛАТОК

Мы не вчера стали мусульманами...

Сегодня одной из злободневных и актуальных проблем является вопрос ношения хиджаба, который стал объектом частых споров между школой и обществом. Уже давно среди наших граждан, да и в целом в обществе не утихают обсуждения о проблеме покрытия головы девочками в школах, обусловленных неприятием светских законов страны со стороны сторонников иных взглядов. Интересен и тот факт, что среди людей есть и такие, которые поддерживают покрытие черным платком головы совсем еще маленьких девочек. Достаточно и таких, кто беспокоится о будущем и поднимает данный вопрос на обсуждение. Суть данной проблемы мы попросили разъяснить доктора философских и теологических наук, профессора Досая Кенжетая.

- Досай Турсынбаевич, в последнее время в обществе часто поднимается вопрос ношения платка девочками. Почему данная проблема обострилась?

-Действительно так, не секрет, что не ношение платка, а именно «хиджаба» породило в общественном сознании большинство противоречий. Если ношение платка проявилось в качестве религиозно-познавательного вопроса, то это легко исправить. Это можно было бы решить просветительским путем - расширением мировоззрения через повышение грамотности, разъяснение религиозных основ. В рамках данной проблемы со стороны СМИ и ДУМК было организовано множество мероприятий, выходили статьи. Однако незаметным оказалось влияние на общественное сознание. Теперь постараемся определить причины данного следствия.

Во-первых, сегодня в СМИ наблюдается активная тенденция освещения этого явления. Вполне вероятно, что раздувание данной тематики является заказом. Возможно, данный заказ исходит от внешних политических сил, пытающихся внести раскол в стабильность общества.

Во-вторых, через этот платок внешние правозащитные организации прокладывают путь для воздействия на политику в обществе, основанную на гендерном различии. Например, они готовятся оказывать всестороннее давление посредством смешивания гендерной политики Казахстана и религиозной мотивации граждан. Отсюда хиджаб в их глазах выступает в качестве причины возникновения противоречий на гендерной, религиозной, социальной, политической и правовой основе.

Действительно, не хватает разъяснительных работ по донесению содержания и идеи взаимоотношений светского государства, созданного на принципах общественного, демократического согласия, направленные на внешние силы. Для нашего же общества потребность в этом заключается в создании иммунитета на влияние извне.

В-третьих, если рассматривать с религиозной стороны, шестилетняя девочка не несет никакой ответственности перед Аллахом. Поэтому действия, направленные на подчеркивание гендерной принадлежности, религиозного отличия, и отдаление от одноклассников является действием, которое идет в разрез с нашей религией, менталитетом и законами. Эти действия осуществляются не самим ребенком, а родителями, которые так его воспитывают. На это у ребенка не хватит ни воли, ни сознания, ни разума, да и внутренней веры у него не достаточно. Все это указывает на то, что ребенок выступает в качестве инструмента в руках родителей, посредством которого они выступают против свободных законов, не признают требования светского общества.

Мы – народ, сформировавший нацию, чья культура была построена в тесной взаимосвязи с исламом, имеющий традиционную государственность и исторический опыт. Мы не вчера стали мусульманами. Неосалафитская тенденция в обществе отрицает все и пытается сформировать у верующих негативное психологическое отношение к вышеперечисленному. Эта напасть является противопоставлением личного образа жизни, которая подразумевает отделение института семьи от общества, отчуждение значимости общества в иммanентном смысле, отношение с пренебрежением к требованиям общества, непризнание закона.

В-четвертых, в исламе вне зависимости от пола творения равны хотя бы тем, что были созданы единым творцом. Мнения о том, что женщина была создана от ребра мужчины, ошибочны. Так как все равны перед Аллахом. В исламе получение образования является обязательным - что для мужчины, что и для женщины. В данном вопросе предусмотрено, что содержание знаний должно соответствовать временным или ситуативным требованиям. Если в эпоху глобализации наше государство дает знание с целью, чтобы наш народ не отставал от других, то ханафитский мазхаб также придерживается этой позиции. Фактом является и то, что система образования у нас носит светский характер. В этой связи даже с позиции религии и мужчины, и женщины будут привлечены к ответственности перед Аллахом за неисполнение предписанного. Наша страна одна из немногих стран, которые оказывают полную поддержку развитию религии ислам.

Глава государства Нурсултан Назарбаев представил народу светскость в качестве нашей ценности, которая должна уважаться с ценностно-аксиологической позиции. По этой причине детям ни в шесть лет, ни в подростковом возрасте, в государственных учреждениях не позволятся, аппелируя к религиозным взглядам, использовать в одеянии религиозную атрибутику, и делать это причиной отчуждения общества. Каждый ребенок в этом возрасте обязан получать образование, и государство не может перешагнуть через этот стандарт образования. Принцип светскости предусматривает и возможность обучения детей в специальных образовательных учреждениях, где допускается ношение религиозной атрибутики. А после окончания школы гражданин вправе сам решать, будет ли он получать высшее образование или нет.

В-пятых, особенно нужно учесть то, что школы должны обдуманно и конструктивно подходить к воплощению стандартов образования, направленных на привитие семейных ценностей и светских требований будущим поколениям нашего общества. В наше время родителей волнует проблема беременности среди школьников, когда еще юные дети становятся родителями уже в стенах школы. Вполне возможно и то, что родители пытаются оградить от таких вещей своих детей посредством привития им религиозных взглядов. Это указывает на то, что в стенах школ не соблюдается баланс между образованием и воспитанием. В этой связи вполне естественно, что родители подвергаются психологической тревоге и видят в религиозности параллельную системе образования опору для детей. Психологам хорошо известны последствия для психики ребенка, которые возникают в результате перехода данных тревог от родителей к детям. В итоге снова страдает ребенок.

Если смотреть в корень проблемы, возможно родителю спокойнее не пускать девочку в школу, однако это вполне может привести к тому, что ребенок в будущем будет с презрением относиться к обществу. Мы должны помнить, что сомнение, пугливость, страх, сожаление, в итоге - ненависть могут привести к тому, что ребенок будет считать своей целью противостояние государственному строю. Если психология не будет укрепляться, а тенденция ваххабизма не ослабнет, то эта ситуация не изменится. Данная проблема также будет определять их повестку дня и являться причиной их недовольства. В итоге в таком обществе религиозные познания будут превалировать над научными.

В-шестых, ваххабитская тенденция становится модой в обществе. Это прежде всего характеризует молодых людей, предающихся вере. Их вопрос – «Это есть в Коране?». Они на любые проблемы, даже на мелкие вопросы ищут ответы в Коране. Порой даже в ступор вводит их просьба привести один пример, мнение, толкование из Корана по любому незначительному вопросу. Они при этом ожидают услышать некую концепцию, принцип, правило, закон. Если посмотреть на это с точки зрения конкретных понятий, то в Коране не найдешь слов молда, медресе, пост, намаз, пророк, хиджаб, бог и др. У этих слов есть аналоги на арабском языке, такие как саум, салат, наби, расул, хумур. По этой причине наша молодежь не понимает, что эта тенденция помимо религии привносит в нашу культуру «элементы арабской культуры и религиозной идентичности». Нужно разъяснять той молодежи, которая одевается в черные цвета, будто недавно овдовевшая женщина, либо носит длинную бороду, будто мужчина стремящийся выглядеть старше, что они следуют арабской культуре. Им надо дать понять, что их внешний вид является символичной причиной исламофобии.

В-седьмых, за проблемой хиджаба кроются риски национальной трансформации, пересмотра традиций и искожение менталитета. В центре казахской культуры, обычаев, семьи стоит мать. Укутанные ваххабитской идеологией наши дочки, тоже будущие матери, которые подвергаются удушению со стороны арабской культуры. Это даже опаснее, чем вчерашняя идеология коммунизма. Из-за этого мы завтра столкнемся с такой ситуацией, когда родственники не смогут зайти в дом по причине того, что дома нет мужа. Почему? Мужа нет дома. И казахский менталитет отходит на задний план. Со временем придадут забвению и знание семи поколений. Потому что согласно Корану, если человек не питался тем же материнским молоком, то никах с ним дозволен. Кто гарант тому, что завтра укутанные этой идеологией казахи не будут иначе рассматривать своих племянников и других родственников?

В целом эта ваххабитская идеология стремится реформировать традиционные понятия о исламе, вероспрятие казахов, менталитет, традиции и культуру. Казахи обращали внимание не на форму, а на содержание, не на феномен, а на суть. А сегодня наших девочек обманывают, говоря если не укутаешься в хиджаб, то станешь причиной смуты. В этой связи хочу напомнить, что в нашей культуре есть национальная одежда, которая идет нашим девушкам. Если так и дальше пойдет, мы станем свидетелями, когда девушки вместо того, чтобы называть невесткой или подругой, будет называть всех сестрой, чтобы не стать причиной смуты, от которой ее предостерегает окружение. Они уже не обращают внимания на то, что согласно Корану требуется закрывать срамные места и сердце.

В этой связи обращаясь к девушкам, хочу сказать, давайте прежде всего укрывать свое сердце, прежде всего призываю получать знания и не быть невежественной. Как может появится умный ребенок от невежественной матери, и каково будет его отношение к своему народу? Также призываю родителей к терпению и пониманию.

-Как вы считаете, по какой причине верующие и руководители учебных заведений не могут прийти к общему решению проблемы?

-Я уже говорил об этих причинах выше. Эта проблема кроется в отсутствии правильного понимания религии и принципов светскости у обеих сторон. А именно, данный спор является причиной неспособности сторонами правильно оценивать социальные условия, пространственные и временные требования. Обобщая это, следует задаться вопросом, что согласно религии ислам является более важным для девочки - укутаться или получить знания? В исламе для девочки в обязанность вменяется именно получение знаний. И для служения Аллаху, и для решения повседневных и бытовых задач, выполнения обязанностей и осознания своей ответственности требуются знания, изучение, мыслительный процесс и сознание. А после придет и очередь для платка.

–Какие есть механизмы решения данной проблемы?

–Главный механизм кроется в наших светских законах, в них определены рычаги, которые позволяют «и быку быть целым, и телеге не рассыпаться». Эти механизмы толком не используются. Для того, чтобы механизм работал, нужно совместно с обществом восстановить мост между государственными институтами и общественно-религиозными объединениями. При этом нужно, чтобы направления и интересы обоих институтов были переплетены и дополняли друг друга ради общей цели. Я думаю, если государство будет справляться с ролью «отца», а общество с ролью «матери», то и их «дети» не станут инструментом в чьих-то руках.

-Благодарю за беседу!

Беседовала Зарина Кибаева,
«Жас қазақ»

Внимание, инфекционное заболевание!

СПИД: ИСТОЧНИК ИНФЕКЦИИ, ДИАГНОСТИКА, РАСПРОСТРАНЕНИЕ, СИМПТОМЫ, ЛЕЧЕНИЕ

ВИЧ-инфекция - новое инфекционное заболевание, называвшееся до открытия ее возбудителя как синдром приобретенного иммунодефицита (СПИД). ВИЧ-инфекция - прогрессирующее антропонозное инфекционное заболевание, с кровоконтактным механизмом заражения, характеризующееся специфическим поражением иммунной системы с развитием тяжелого иммунодефицита, который проявляется вторичными инфекциями, злокачественными новообразованиями и аутоиммунными процессами.

Источником ВИЧ-инфекции является больной СПИДом человек или бессимптомный вирусоноситель. Основной механизм передачи инфекции – кровоконтактный. Болезнь передается при половых контактах, особенно гомосексуальных; от инфицированной матери к ребенку в период беременности через плаценту, во время родов, при грудном вскармливании от матери к плоду; через бритвенные приборы и другие колющережущие предметы, зубные щетки и т. п. Эпидемиологи ВИЧ не допускают существования воздушно-капельного и фекально-орального путей передачи, так как выделение ВИЧ с мокротой, мочой и калом весьма незначительно, а также незначительно и число восприимчивых клеток в желудочно-кишеч-ном тракте и дыхательных путях.

Существует и искусственный путь передачи: при лечебно-диагностических манипуляциях путем проникновения вируса через поврежденную кожу, слизистые оболочки (трансфузии крови и ее препаратов, трансплантации органов и тканей, инъекции, операции, эндоскопические процедуры и т. п.), искусственном оплодотворении, при внутривенном введении наркотических веществ, выполнении различного рода татуировок.

В группу риска входят: пассивные гомосексуалисты и проститутки, у которых более вероятны повреждения слизистых оболочек в виде микротрещин. Среди женщин основную группу риска составляют наркоманки, вводящие наркотики внутривенно. Среди больных детей 4/5 составляют дети, матери которых больны СПИДом, инфицированы ВИЧ или принадлежат к известным группам риска. Второе по частоте место занимают дети, которым производили гемотрансфузии, третье – больные гемофилией, медицинский персонал, имеющий профессиональный контакт с кровью и другими биологическими жидкостями ВИЧ-инфицированных пациентов.

Симптомы

Лихорадка более 1 месяца, диарея более 1 месяца, необъяснимая потеря массы тела на 10% и более, пневмонии затяжные, рецидивирующие или не поддающиеся стандартной терапии, постоянный кашель более 1 месяца, затяжные, рецидивирующие вирусные, бактериальные, паразитарные болезни, сепсис, увеличение лимфоузлов двух и более групп свыше 1 месяца, подострый энцефалит, слабоумие у ранее здоровых людей.

Диагностика

Основным методом лабораторной диагностики ВИЧ-инфекции является обнаружение антител к вирусу с помощью иммуноферментного анализа.

Лечение

На современном этапе развития медицины лекарства, способного полностью вылечить это заболевание, не существует. Однако, при своевременном начале лечения ВИЧ можно надолго отодвинуть момент перехода вируса иммунодефицита в развитие СПИДа, а следовательно и продлить более-менее нормальную жизнь больному.

Т.Р. Байманова,
главный специалист УООЗ по городу Приозерск

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА *** ВНИМАНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

СОТ ШЕШІМІМЕН КОММУНАЛДЫҚ МЕНШІККЕ ТҮСКЕН БОЛЫП ТАНЫЛҒАН ИЕСІЗ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

Жалпы ережелер

1. Осы Сот шешімімен коммуналдық меншікке түскен болып танылған иесіз қалдықтарды басқару қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 20-1 бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді және сот шешімімен коммуналдық меншікке түскен болып танылған иесіз қалдықтарды (бұдан әрі - қалдықтар) басқару тәртібін айқындайды.

2. Қалдықтарды коммуналдық меншікке беру сот шешімінің негізінде жүзеге асырылады.

3. Қалдықтарды коммуналдық меншікке беру үшін қала әкімдігі комиссия (бұдан әрі - комиссия) құрады, оның құрамына аталған салаға жетекшілік ететін аудан әкімінің орынбасары, тиісті мемлекеттік органдар мен өзге ұйымдардың өкілдері кіреді.

Комиссияның жұмысшы органы "Приозерск қаласы тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі" мемлекеттік мекемесі болып (бұдан әрі - бөлім) табылады.

Комиссия осы Қағидаларға 1 қосымшасына сәйкес нысан бойынша иесіз қалдықтарды коммуналдық меншікке беру туралы акт жасайды.

4. Иесіз қалдықтарды басқаруды бөлім жүзеге асырады.

5. Иесіз қалдықтарды басқару - бұл қалдықтарды бағалау, еспке алу, одан әрі пайдалану, жүзеге асыру, кәдеге жарату және жою бойынша қызмет.

Сот шешімімен коммуналдық меншікке түскен болып танылған иесіз қалдықтарды басқару тәртібі.
Қалдықтарды есепке алу және бағалау

6. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы "Мемлекеттік сатып алу туралы" Заңына сәйкес бөлім дербес немесе қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтерді көрсетуге лицензиясы бар жеке және (немесе) заңды тұлғаларды тарта отырып:

1) қалдықтардың қауіпті қасиеттерін зерделеу;

2) олардың қауіптілік деңгейін анықтау;

3) Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 30 сәуірдегі № 128-ө "Қауіпті қалдықтар паспортының нысанын бекіту туралы" (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 4720 болып тіркелген) және 2007 жылғы 31 мамырдағы № 169-ө "Қалдықтар сыныптамасын бекіту туралы" (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 4775 болып тіркелген) бұйрықтарының негізінде қауіпті қалдықтар паспортын жасай отырып, кодын анықтау жұмыстарын жүргізеді.

Сонымен қатар, бөлім Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы "Мемлекеттік сатып алу туралы" Заңына сәйкес бағалау қызметі саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтерді көрсетуге лицензиясы бар жеке және (немесе) заңды тұлғаларды тарта отырып, қалдықтардың құнын анықтау жұмыстарын жүргізеді.

Бөлім жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 1 ақпанына дейін өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрында есепке алу үшін Приозерск қаласының әкімдігіне қалдықтардың көлемдері, түрлері, орналасқан жері, жай-күйі және оларды басқару жөніндегі қабылданып жатқан шаралар туралы ақпаратты электрондық және қағаз тасымалдағыштарда есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша береді.

7. Халықтың қалдықтарға қолжетімдігін болдырмаудың алдын алуды, олардың оқшаулануын, топырақ жамылғысына, су ресурстары мен атмосфералық ауаға теріс әсерін азайту жөніндегі шараларды бөлім қамтамасыз етеді.

8. Егер, Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 30 қарашадағы "Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы" Заңына сәйкес қалдықтардың қорытынды құны нөлге тең деп анықталса, онда мұндай қалдықтарға осы Қағидаларда қарастырылған тәртіппен оларды ақысыз негізде өткізу бойынша нормалар қолданылады.

Қалдықтарды одан әрі пайдалану және жүзеге асыру

9. Қалдықтарды бөлім заңды және жеке тұлғаларға Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 30 қарашадағы "Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы" Заңына сәйкес анықталатын бағалау құнынан төмен емес баға бойынша конкурс өткізу арқылы сатады.

10. Конкурсты дайындауды және өткізуді бөлім жүзеге асырады. Приозерск қаласы әкімдігінің бөлімдерінің және мүдделі мемлекеттік органдардың өкілдерін қоса отырып, Приозерск қаласы әкімдігі конкурстық комиссияның құрамын қалыптастырады.

11. Конкурстың шарттарын Приозерск қаласы әкімдігі анықтайды.

12. Бөлім еркін нысандағы жазбаша өтініш негізінде конкурсқа әлеуетті қатысушыларға конкурсқа қойылатын қалдықтардың объектісі бойынша құжаттар пакетінің көшірмелерін ақысыз ұсынады.

Құжаттар пакетін бөлім қалыптастырады және конкурстық ұсыныс әзірлеу үшін өтініш берушіге қажетті келесідей ақпараттан тұрады:

1) қалдық тарихы туралы анықтама;

2) қалдықтардың сандық-сапалық сипаттамалары туралы ақпарат;

3) қалдықтардың қасиеттері туралы ақпарат;

4) қоршаған ортаға әсері туралы мәліметтер.

13. Конкурс ашық тәсілмен және қатысушылардың аясы шектелмеген тобы арасында өткізіледі. Ашық конкурс өткізу туралы хабарландыру Приозерск қаласы аумағында таратылатын мерзімді баспасөз басылымында мемлекеттік және орыс тілдерінде жарияланады.

Конкурсты өткізу мерзімін бөлім конкурс жарияланып отырған қалдықтар объектісінің ерекшелігіне қарай, бірақ конкурсқа қатысуға конкурстық ұсыныстарды қабылдау аяқталғанға дейін күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей анықтайды. Бір мезгілде хабарландыру Приозерск қаласы әкімдігінің интернет-ресурсында орналастырылады.

14. Конкурс өткізу туралы хабарландыру құрамында:

1) конкурсты ұйымдастырушының атауы және қалдықтарды жүзеге асыру жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінімді қабылдау орнының мекенжайы;

2) өткізу уақыты мен орны;

3) қалдықтарды жүзеге асыру жөніндегі конкурсқа қатысуға өтінім беру мерзімі;

4) конкурстың негізгі шарттары;

5) конкурсқа шығарылатын қалдықтар объектісінің орналасқан жері мен қысқаша сипаттамасы;

6) ақы төлеу үшін деректемелерді көрсете отырып, конкурсқа қатысу құқығы үшін қалдықтар объектісін бағалау құнының бір пайызын құрайтын жарнаның мөлшері.

15. Қалдықтарды жүзеге асыру бойынша конкурсқа қатысуға арналған өтінімдерді (бұдан

(Жалғасы 6 басы)

ПРАВИЛА УПРАВЛЕНИЯ БЕСХОЗЯЙНЫМИ ОТХОДАМИ, ПРИЗНАННЫМИ РЕШЕНИЕМ СУДА ПОСТУПИВШИМИ В КОММУНАЛЬНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Общие положения

1. Настоящие Правила управления бесхозяйными отходами, признанными решением суда поступившими в коммунальную собственность (далее - Правила), разработаны в соответствии с подпунктом 5) статьи 20-1 Экологического кодекса Республики Казахстан от 9 января 2007 года и определяют порядок управления бесхозяйными отходами, признанными решением суда поступившими в коммунальную собственность (далее - отходы).

2. Передача отходов в коммунальную собственность осуществляется на основании судебного решения.

3. Для передачи отходов в коммунальную собственность акиматом города создается комиссия (далее - комиссия), в состав которой входят заместитель акима города, осуществляющий курирование в данной области, представители соответствующих государственных органов и других организаций.

Рабочим органом комиссии является государственное учреждение "Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск" (далее - отдел).

Комиссия составляет акт о передаче бесхозяйных отходов в коммунальную собственность, по форме согласно приложению 1 к настоящим Правилам.

4. Управление бесхозяйными отходами осуществляется отделом.

5. Управление бесхозяйными отходами - это деятельность по оценке, учету, дальнейшему использованию, реализации, утилизации и удалению отходов.

Порядок управления бесхозяйными отходами, признанными решением суда поступившими в коммунальную собственность.
Учет и оценка отходов.

6. Отдел самостоятельно или с привлечением физических и (или) юридических лиц, имеющих лицензию на выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды, в соответствии с действующим Законом Республики Казахстан от 4 декабря 2015 года "О государственных закупках" проводит работы по:

1) изучению опасных свойств отходов;

2) определению уровня их опасности;

3) определению кодировки с составлением паспорта опасных отходов на основании приказов Министра охраны окружающей среды Республики Казахстан от 30 апреля 2007 года № 128-п "Об утверждении Формы паспорта опасных отходов" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 4720) и от 31 мая 2007 года № 169-п "Об утверждении Классификатора отходов" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 4775).

Также, отдел с привлечением физических и (или) юридических лиц, имеющих лицензию на выполнение работ и оказание услуг в области оценочной деятельности, проводит работы по определению стоимости отходов в соответствии с действующим Законом Республики Казахстан от 4 декабря 2015 года "О государственных закупках".

Отдел ежегодно до 1 февраля, следующего за отчетным годом, представляет в акимат города Приозерск информацию об объемах, видах, месторасположении, состоянии отходов и мерах, предпринимаемых по управлению ими, по состоянию на 1 января, следующего за отчетным годом, в электронном и бумажном носителях для учета их в государственном кадастре отходов производства и потребления.

7. Меры по предотвращению доступа населения к отходам, их локализации, сокращению негативного влияния на почвенный покров, водные ресурсы и атмосферный воздух обеспечиваются отделом.

8. Если, в соответствии с действующим Законом Республики Казахстан от 30 ноября 2000 года "Об оценочной деятельности в Республике Казахстан" итоговая стоимость отходов определена нулевой, то к таким отходам применяются нормы по их реализации на безвозмездной основе в порядке, предусмотренном настоящими Правилами.

Дальнейшее использование и реализация отходов

9. Отходы реализуются отделом физическим и юридическим лицам путем проведения конкурса по цене не ниже оценочной стоимости, определяемой в соответствии с действующим Законом Республики Казахстан от 30 ноября 2000 года "Об оценочной деятельности в Республике Казахстан".

10. Подготовка и проведение конкурса осуществляются отделом. Состав конкурсной комиссии формируется акиматом города Приозерск с включением представителей отделов акимата города Приозерск и заинтересованных государственных органов.

11. Условия конкурса определяет акимат города Приозерск.

12. Отдел безвозмездно предоставляет потенциальным участникам конкурса копии пакета документов по выставляемому на конкурс объекту отходов на основании письменного заявления в произвольной форме.

Пакет документов формируется отделом и содержит следующую информацию, необходимую заявителю для разработки конкурсного предложения:

1) справку об истории отхода;

2) информацию о количественно-качественных характеристиках отходов;

3) информацию о свойствах отходов;

4) сведения о воздействии на окружающую среду.

13. Конкурс проводится открытым способом и среди неограниченного круга участников. Объявление о проведении открытого конкурса публикуется на государственном и русском языках в периодическом печатном издании, распространяемом на территории города Приозерск.

Сроки проведения конкурса определяются отделом в зависимости от специфики объекта отходов, в отношении которого объявляется конкурс, но не позднее, чем за тридцать календарных дней до окончания приема конкурсных предложений на участие в конкурсе. Одновременно объявление размещается на интернет-ресурсе акимата города Приозерск.

14. Объявление о проведении конкурса содержит:

1) наименование организатора конкурса и адрес приема заявки на участие в конкурсе по реализации отходов;

2) время и место проведения;

3) срок подачи заявок на участие в конкурсе по реализации отходов;

4) основные условия конкурса;

5) месторасположение и краткое описание объекта отходов, выставляемого на конкурс;

6) размер взноса за право участия в конкурсе, который составляет один процент от оценочной стоимости объекта отходов, с указанием реквизитов для его оплаты.

15. Прием заявок на участие в конкурсе по реализации отходов (далее - заявка)

(Продолжение на стр.6)

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА *** ВНИМАНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

СОТ ШЕШІМІМЕН КОММУНАЛДЫҚ МЕНШІККЕ ТҮСКЕН БОЛЫП ТАНЫЛҒАН ИЕСІЗ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

(Жалғасы. Басы 5 бет.)

әрі - өтінім) қабылдауды бөлім конкурс өткізу туралы хабарландыру мерзімді баспасөз басылымында жарияланған күннен бастап жүзеге асырады және өтінімді қарау күніне дейін күнтізбелік үш күн қалғанда аяқтайды.

16. Өтінімдерді әлеуетті қатысушылар осы Қағидалардың 2 қосымшасына сәйкес нысан бойынша тігілген түрде, беттері нөмірленіп ұсынады, соңғы беті олардың қолымен және мөрімен куәландырылады.

Конкурсқа әлеуетті қатысушы қажет болған жағдайда конкурс шарттарының талаптарына сәйкес жұмысты орындау немесе қызмет көрсету үшін қосалқы мердігерлерді (бірге орындаушы) тартуға құқылы, бірақ жұмыс және қызмет көлемінің үштен екі бөлігінен артық болмауы тиіс.

17. Конкурсқа қатысушы өтінімдерді қараудың белгіленген мерзіміне үш жұмыс күн қалғанға дейін бөлімге жазбаша түрде хабарлай отырып, өз өтінімін кері қайтара алады.

18. Қарау қорытындысы бойынша комиссия өтінімдерді қабылдау немесе бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Өтінімдерді қарау күнінен бастап үш жұмыс күн ішінде бөлім өтінім берушіге конкурсқа қатысуға жіберілгені туралы жазбаша хабарлама немесе дәлелді бас тарту жолдайды.

19. Бөлім келесідей жағдайларда өтінім қабылдаудан бас тартады:

1) осы Қағидалардың талаптарын бұза отырып өтінім беру;

2) өтінім беруші өтінімінде жалған немесе дұрыс емес мәліметтер беруі;

3) өтінімде өтінім берушінің қалдықтарды қауіпсіз кәдеге жарату (қайта өңдеу) үшін қажетті техникалық, ұйымдастырушылық, басқарушылық және қаржы мүмкіндіктері (Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2008 жылғы 29 желтоқсандағы № 622 "Дербес шоттарды жүргізу ережелерін бекіту туралы" бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде №5446 болып тіркелген) нысан бойынша салық берешегінің, міндетті зейнетақы жарнасы, міндетті кәсіби зейнетақы жарналары мен әлеуметтік салымдар бойынша берешектің (бар) жоқ екендігі туралы мәліметтер, қаржы мүмкіндіктерін растайтын құжат) бар екені немесе оларға ие болатыны туралы құжат жүзінде растаманың болмауы.

20. Конкурсқа қатысушылар жұмсаған шығындар, конкурсқа қатысуға дайындық бойынша шығындарды қоса алғанда, қайтарылуға не өтелуге жатпайды. Бөлім конкурстың қорытындысы жарияланған күнінен бастап он жұмыс күн ішінде жеңімпаз деп танылмаған конкурсқа қатысушыларға жарналарын қайтарады.

21. Конкурсқа қатысуға жіберілген өтінім беруші конкурстық ұсыныс жасайды және оны бөлімге конверттерді ашу рәсіміне бір сағатқа дейінгі уақыттан кешіктірмей ұсынады.

Бөлімге келіп түскен және конкурсқа жіберілген конкурстық ұсыныстар конкурсқа қатысушыларға кері қайтарылуға жатпайды.

22. Конкурсқа қатысу үшін конкурстық ұсыныстар құрамында:

1) өтінім берушінің конкурс өткізу тәртібіне және өтінім берушінің міндеттеріне қатысты осы Қағидалардың шарттарымен танысқандығы туралы растауы;

2) жарғының көшірмесі (заңды тұлғалар үшін);

3) әлеуетті қатысушының бірінші басшысын тағайындау (сайлау) туралы құжаттың көшірмесі;

4) жұмыстарды орындау бойынша қосалқы мердігерлердің тізбесі, қосалқы мердігерлерге берілетін жұмыстардың көлемі мен түрлері (жұмысқа тартылған жағдайда);

5) конкурсқа қатысу құқығына төленген жарна төлемін растайтын құжат (ақысыз өткізген жағдайда ұсынылмайды);

6) әлеуетті қатысушының қолы қойылған баға ұсынысы;

7) конкурс шарттарын орындауға бағытталуы тиіс бағдарлама (жобаны жүзеге асыру мерзімдері, технологияларды қолдану, қаржы мүмкіндіктері, Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық Кодекстің (бұдан әрі- Кодекс) талаптарына сәйкестігі).

23. Әлеуетті қатысушы конкурстық ұсынысты тігілген түрде, беттері нөмірленіп ұсынады, соңғы беті оның қолымен және мөрімен куәландырылады.

24. Конкурстық ұсыныс әлеуетті қатысушыға грамматикалық немесе арифметикалық қателерді түзету қажет болған жағдайларды қоспағанда, тармақтардың арасында жазусыз, өшірулерсіз немесе қоса жазуларсыз ұсынылады.

25. Әлеуетті қатысушы конкурстық ұсынысты конвертке мөр соғып бекітеді. Конвертте әлеуетті қатысушының атауы және заңды мекенжайы көрсетіледі.

26. Конкурстық ұсыныстарды бағалауды конкурстық комиссия конверттерді ашқан күнінен бастап он бес жұмыс күн ішінде жүргізеді.

Конкурстық комиссияның шешімі хаттама түрінде ресімделеді. Хаттамаға конкурстың комиссия мүшелері қолқояды.

27. Конкурстық комиссияның шешімі ашық дауыс беру арқылы қабылданады және ол қатысып отырған конкурстық комиссия мүшелерінің жалпы санының басым көпшілігі дауыс берген кезде қабылданды деп саналады. Дауыстар тең болған жағдайда конкурстық комиссияның төрағасы дауыс берген шешім қабылданды деп есептелінеді.

Конкурстық комиссияның кез келген мүшесі конкурстық комиссияның шешімімен келіспеген жағдайда өз пікірін білдіріп,оны жазбаша баяндайды және конкурсқорытындысының хаттамасына тіркеледі.

28. Конкурс жеңімпазын конкурстық комиссия келесідей негізгі критерийлер жиынтығы негізінде анықтайды:

1) бағдарламаның іс-шаралары конкурс шарттарын орындауды қамтамасыз етуге тиісті (жобаны жүзеге асыру мерзімдері,технологияларды қолдану, қаржы мүмкіндіктері, Кодекстің талаптарына сәйкестігі);

2) баға ұсынысы.

29. Конкурстың нәтижелері Приозерск қаласы аумағында таратылатын мерзімді баспасөз басылымында жарияланады, сондай-ақ шұғыл түрде аудан әкімдігінің интернет-ресурсында орналастырылады.

30. Конкурсқа бір ғана өтінім беруші қатысқан жағдайда, конкурс өтпеген деп танылады.

31. Конкурс өтпеген деп танылған кезде, конкурстық комиссия объектіні конкурстан алып тастайды немесе конкурс өткізуді қайта белгілейді. Тек бір ғана өтінім берушінің қатысуына байланысты конкурс қайта өтпеген деп танылған кезде, бөлім конкурстық комиссияның ұсынысы бойынша мұндай өтінім берушімен келіссөздер және уәкілетті орган үшін тиімді шарттар негізінде конкурстық ұсыныста олар ұсынғаннан кем болмайтын жағдайда келісімшарт жасайды.

32. Егер, бірде-бір жоба конкурс талаптарына сәйкес ұсынылмаған жағдайда, конкурс өтпеді деп танылады.

33. Конкурс жеңімпазымен қалдықтарды жүзеге асыру туралы келісімшарт (бұдан әрі - Келісімшарт) жасалады, оның шарттары Приозерск қаласы әкімдігімен келісіледі.

(Соңы 7 басы)

ПРАВИЛА УПРАВЛЕНИЯ БЕСХОЗЯЙНЫМИ ОТХОДАМИ, ПРИЗНАННЫМИ РЕШЕНИЕМ СУДА ПОСТУПИВШИМИ В КОММУНАЛЬНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

(Продолжение. Начало на стр.5)

осуществляется отделом со дня публикации в периодическом печатном издании объявления о проведении конкурса и заканчивается за три календарных дня до даты рассмотрения заявок.

16. Заявки представляют потенциальные участники по форме согласно приложению 2 к настоящим Правилам, в прошитом виде, с пронумерованными страницами, последняя страница заверяется их подписью и печатью.

Потенциальный участник конкурса в случае необходимости вправе привлекать субподрядчиков (соисполнителей) для выполнения работ либо оказания услуг в соответствии с требованиями условий конкурса, но не должно быть более двух третей объема работ и услуг.

17. Участник конкурса может отозвать свою заявку за три рабочих дня до установленного срока рассмотрения заявок, письменно сообщив об этом отделу.

18. По итогам рассмотрения комиссия принимает решение о допуске или отказе заявок.

В течение трех рабочих дней с даты рассмотрения заявок, отдел направляет заявителю письменное уведомление о допуске для участия в конкурсе либо мотивированный отказ.

19. Отдел отказывает в принятии заявок в следующих случаях:

1) подачи заявки с нарушением требований настоящих Правил;

2) представления заявителем в заявке недостоверных или неверных сведений;

3) отсутствия в заявке документального подтверждения о том, что заявитель обладает или будет обладать техническими, организационными, управленческими и финансовыми возможностями (сведения об отсутствии (наличии) налоговой задолженности, задолженности по обязательным пенсионным взносам, обязательным профессиональным пенсионным взносам и социальным отчислениям по форме, утвержденной приказом Министра финансов Республики Казахстан от 29 декабря 2008 года № 622 "Об утверждении Правил ведения лицевых счетов" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 5446), документ, подтверждающий финансовые возможности), необходимыми для безопасной утилизации (переработки) отходов.

20. Затраты, понесенные участниками конкурса, включая затраты по подготовке к участию в конкурсе, возврату либо компенсации не подлежат. Отдел возвращает взносы за участие в конкурсе участникам, которые не были признаны победителями, в течение десяти рабочих дней со дня объявления итогов конкурса.

21. Заявитель, допущенный к участию в конкурсе, составляет конкурсное предложение и представляет его в отдел не позднее, чем за час до процедуры вскрытия конвертов. Конкурсные предложения, поступившие в отдел и допущенные к конкурсу, не подлежат возврату участникам конкурса.

22. Конкурсное предложение для участия в конкурсе содержит:

1) подтверждение заявителя об ознакомлении с условиями настоящих Правил, касающихся порядка проведения конкурса и обязанностей заявителя;

2) копию устава (для юридических лиц);

3) копию документа о назначении (избрании) первого руководителя потенциального участника;

4) перечень субподрядчиков по выполнению работ, объем и виды, передаваемых на субподряд работ (в случае привлечения);

5) документ, подтверждающий оплату взноса за право участия в конкурсе (не представляется в случае безвозмездной реализации);

6) ценовое предложение, подписанное потенциальным участником;

7) программу, которая должна быть направлена на выполнение условий конкурса (сроки реализации проекта, применение технологий, финансовые возможности, соответствие требованиям Экологического Кодекса Республики Казахстан от 9 января 2007 года (далее-Кодекс).

23. Потенциальный участник представляет конкурсное предложение в прошитом виде, с пронумерованными страницами, последняя страница заверяется его подписью и печатью.

24. Конкурсное предложение представляется без вставок между строчками, подтирок или приписок, за исключением тех случаев, когда потенциальному участнику необходимо исправить грамматические или арифметические ошибки.

25. Потенциальный участник запечатывает конкурсное предложение в конверт. На конверте указывается наименование и юридический адрес потенциального участника.

26. Оценку конкурсных предложений проводится конкурсной комиссией в течение пятнадцати рабочих дней со дня вскрытия конвертов.

Решение конкурсной комиссии оформляется в виде протокола. Протокол подписывается членами конкурсной комиссии.

27. Решение конкурсной комиссии принимается открытым голосованием и считается принятым, если на него подано большинство голосов от общего количества присутствующих членов конкурсной комиссии. В случае равенства голосов, принятым считается решение, за которое проголосовал председатель конкурсной комиссии.

Любой член конкурсной комиссии, в случае несогласия с решением конкурсной комиссии, выражает свое мнение, которое излагается в письменном виде и прикладывается к протоколу итогов конкурса.

28. Победитель конкурса определяется конкурсной комиссией на основе совокупности следующих основных критериев:

1) мероприятия программы должны обеспечивать выполнение условий конкурса (сроки реализации проекта, применение технологий, финансовые возможности, соответствие требованиям Кодекса);

2) ценовое предложение.

29. Результаты конкурса публикуются в периодическом печатном издании, распространяемом на территории города Приозерск, а также незамедлительно размещаются на интернет-ресурсе акимата города и отдела.

30. В случае участия в конкурсе только одного заявителя, конкурс признается несостоявшимся.

31. При признании конкурса несостоявшимся, конкурсная комиссия снимает объект с конкурса или определяет проведение повторного конкурса. При признании повторного конкурса несостоявшимся, ввиду наличия только одного заявителя, отдел, по рекомендации конкурсной комиссии, заключает с таким заявителем контракт на основе переговоров и условий, приемлемых для уполномоченного органа, чем было предложено им в конкурсном предложении.

32. Конкурс признается несостоявшимся если не было представлено ни одного проекта соответствующего требованиям конкурса.

33. С победителем конкурса заключается контракт о реализации отходов (далее – Контракт), условия которого согласуются акиматом города Приозерск. Контракт предусматривает обязательства по соблюдению требований Кодекса при обращении с отходами и в целом безопасному ведению работ, а также по представлению победителем

(Окончание на стр.7)

ТҰРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА

СОТ ШЕШІМІМЕН КОММУНАЛДЫҚ МЕНШІККЕ ТҮСКЕН БОЛЫП ТАНЫЛҒАН ИЕСІЗ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

(Соңы. Басы 5-6 бет.)

Келісімшарт қалдықтармен жұмыс жасау және жалпы жұмыстарды қауіпсіз жүргізу, сондай- ақ конкурс жеңімпазының ұйым бекіткен нысан бойынша орындалған жұмыстары туралы есебін ұсыну кезінде Кодекстің талаптарын сақтау бойынша міндеттемелерді қарастырады.

Есеп бөлімге тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы күніне дейін ұсынылады.

Келісімшарт шарттары сақталмаған жағдайда бөлім оны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіппен бұзады және конкурс өткізуді қайта жариялайды.

34.Конкурс екі рет өтпеген деп танылған жағдайда, бөлім осы Қағидаларда қарастырылған тәртіппен қалдықтарды ақысыз негізде жүзеге асыруға конкурс өткізеді.

35.Бөлімнің қалдықтарды жүзеге асырудан түскен қаражаты мемлекет кірісіне жіберіледі.

Қалдықтарды кәдеге жарату және жою

36. Осы Қағидалардың 31 тармағымен көзделген негіздемелер бойынша қалдықтарды ақысыз негізде жүзеге асыру бойынша конкурс өтпеген деп танылған кезде, қалдықтар талап етілмеген деп саналады.

Бөлім талап етілмеген қалдықтарды кәдеге жаратуды және жоюды Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес аудандық бюджет қаражатының есебінен жүзеге асырады.

Қорытынды ережелер

37.Коммуналдық меншікке түскен қалдықтармен жұмыс жасау процесінде Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасында көзделген талаптар сақталады.

Сот шешімімен коммуналдық
меншікке түскен болып танылған
иесіз қалдықтарды басқару
қағидаларына 1 қосымша
Нысан

Иесіз қалдықтарды коммуналдық меншікке беру туралы акті

20__жылғы "___"_______________ ____________________

(жасалған күні) (акт жасалған орын)

Комиссия құрамында ____

____

20____ жылғы "____" _________ № _____ сот шешіміне сәйкес коммуналдық меншікке келесідей құрамдағы:иесіз қалдықтардың қабылданғаны туралы осы актіні жасады.

Қалдық түрі	Өлшем бірлігі (тонна, текше метр, гектар)	Қалдықтың деңгейі және коды (қалдықтар сыныптамасы бойынша)	Орналасқан жері	Қалдықтардың жай-күйі туралы түсіндірме

Комиссия мүшелері (тегі, аты, әкесінің аты, қолы):

Мөрдің орны

Сот шешімімен коммуналдық
меншікке түскен болып танылған
иесіз қалдықтарды басқару
қағидаларына 2 қосымша
Нысан

Өтінім

1. ____
(өтініш берушінің атауы)
2. ____
(өтініш берушінің заңды мекен-жайы және негізгі қызмет орнының мекен-жайы)
3. ____
(мемлекеттік тиістілігі (заңды тұлғалар үшін, азаматтық (жеке тұлғалар үшін))
4. ____
(басшылары немесе заңды тұлғалар иелері және өтініш берушіні ұсынатын тұлғалар туралы мәлімет)

5.Қарқаралы ауданы әкімдігімен анықталған конкурс шарттарын орындау үшін өтініш берушінің техникалық, басқарушылық, ұйымдастырушылық және қаржылық мүмкіндіктері туралы мәліметтер (салықтық берешектің жоқтығы туралы анықтама, ақшалай қаражаттың бары туралы банктік анықтама) қоса беріледі.

_______________ ________ _______________________

(ұйымның атауы) (қолы) (тегі, аты, әкесінің аты)

***

ВНИМАНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

ПРАВИЛА УПРАВЛЕНИЯ БЕСХОЗЯЙНЫМИ ОТХОДАМИ, ПРИЗНАННЫМИ РЕШЕНИЕМ СУДА ПОСТУПИВШИМИ В КОММУНАЛЬНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

(Окончание. Начало на стр.5-6)

конкурса отчета о выполненных работах по форме, утвержденной организацией.

Отчет представляется в отдел ежеквартально до десятого числа следующего месяца, за отчетным кварталом.

В случае несоблюдения условий Контракта, отдел расторгает его в порядке установленном гражданским законодательством Республики Казахстан и объявляет проведение повторного конкурса.

34. В случае признания конкурса дважды несостоявшимся, отдел проводит конкурс с реализацией отходов на безвозмездной основе в порядке, предусмотренном настоящими Правилами.

35. Средства, вырученные отделом от реализации отходов, направляются в доход государства.

Утилизация и удаление отходов

36. При признании конкурса по реализации отходов на безвозмездной основе несостоявшимся по основаниям, предусмотренным пунктом 31 настоящих Правил, отходы считаются невостребованными.

Отдел осуществляет безопасную утилизацию и удаление невостребованных отходов в соответствии с экологическим законодательством Республики Казахстан за счет средств районного бюджета.

Заключительные положения

37. В процессе обращения с отходами, поступившими в коммунальную собственность, соблюдаются требования, предусмотренные экологическим законодательством Республики Казахстан.

Приложение 1
к Правилам управления
бесхозяйными отходами, признанными
решением суда поступившими
в коммунальную собственность
Форма

Акт о передаче бесхозяйных отходов в коммунальную собственность

"___"________________20____года _______________________

(дата составления) (место составления акта)

Комиссия в составе____

____

составили настоящий акт о том, что согласно судебному решению от "___" _____________ 20 __ года № ______, в коммунальную собственность приняты бесхозяйные отходы в следующем составе:

Вид отхода	Единица измерения (тонна, кубический метр, гектар)	Уровень и код отхода (по классификатору отходов)	Месторасположение	Пояснение о состоянии отходов

Члены комиссии (фамилия, имя, отчество, подпись):

Место печати

Приложение 2
к Правилам управления
бесхозяйными отходами, признанными
решением суда поступившими
в коммунальную собственность
Форма

Заявка

1.____
(наименование заявителя)
2. ____
(юридический адрес заявителя и адрес основного места деятельности)
3.____
(государственная принадлежность (для юридических лиц, гражданство для физических лиц))
4.____
(данные о руководителях или владельцах юридических лиц и лицах, которые будут представлять заявителя)

5. Данные о технических, управленческих, организационных и финансовых возможностях заявителя, необходимых для выполнения условий конкурса, определенных акиматом Каркаралинского района (справка об отсутствии налоговой задолженности, банковская справка о наличии денежных средств) документально подтвержденные, прилагаются.

______________ ___________ ______________________

(наименование организации) (подпись) (фамилия, имя, отчество)

Ғасыр дертімен күрес

ЕСІРТКІ ЖӘНЕ НАШАҚОРЛЫҚ

Жыл сайын есірткі салдарынан миллиондаған адамның өмірі өлім құшады, бүгінгі таңда, аса бір көңілді алаңдататын жағдай, есірткінің жастар өмірін аса бір жылдамдықпен құрбан етуде.

Ағымдағы жылдың 26 қазан күні Приозерск қаласының жастар ресурстық орталығы қала психологтары мен білім беру мекемелері тәрбиешілеріне «Достық» балалар-жасөспірімдер шығармашылық орталығында «Есірткі және нашақорлық» атты семинар-тренинг ұйымдастырды. Модератор ретінде сөз сөйлеген Панасади Оксана Юрьевна. Кездесу мақсаты қала тұрғындары және жастары арасында салауатты өмір салтын ұстануды насихаттап нашақорлықтың зардабын айтып түсіндіру. Қорыта келе қала жастарына «Бәрі өз қолыңда: есірткі тозағынан өзіңді сақта» - деп айту біздің парызымыз.

Приозерск қаласының жастар ресуртсық орталығы

Салауатты өмір салтын ұстан!

АУЛАҒА ШЫҒЫП, ОЙНА!

Балаларға бос уақыттарын тиімді пайдаландырып, аулада ойындарды ойнату және тәрбие үрдісінде пайдаланудың өзектілігі қоғамымыздың іргетасын нығайту үшін бүгінгі жастарға үлгілі, өнегелі тәрбие беру болып табылады. Сан түрлі ойындарды ойнату жасөспірімдердің ой-өрісін жетілдірумен бірге, денсаулығын шымырлату құралы.

Спортпен шұғылдану кезінде адамның дене, ақыл-ой, эстетикалық дамуы мен еңбек тәрбиесі қатар жүреді яғни, жастайынан балалардың еңбекке деген қарым-қатынасы мен қабілеттілігін арттырады. Приозерск қаласының жастары арасында салауатты өмір салтын арттыру мақсатында, жастарды біріктіру мақсатында маусым-тамыз айларында «Аулаға шығып, ойна!» атты іс – шарасы ұйымдастырылды. Шара «Приозерск қаласының Жастар ресурстық орталығының» ұйымдастыруымен, қаламыздың белсенді жастарының қолдауымен ойдағыдай деңгейде өткізілді. Шара барысында доп және секірмекпен ойналатын ойындар, эстафеталар жүргізілді. Барлық қатысушылар кештің көңілді әрі қызықты өтуіне белсене ат салысып, жеңімпаздарға шағын сыйлықтар табысталды.

Іс-шараға қатысып, денсаулығымызды шымырлап, салауатты өмір салтын бірге ұстанайық! Салауатты қаламызда жарқын болашаққа бірге аттанайық!!!

Приозерск қаласының жастар ресурстық орталығы

Здоровый образ жизни

ВЫХОДИ ИГРАТЬ ВО ДВОР!

20 июня 2017 года, было проведено спортивное мероприятие «Выходи играть во двор!» с целью занять детей в свободное время полезными играми, повысить уровень здорового образа жизни среди молодежи города Приозерск, что является полезным для развития общества. Забавлять детей разными играми способствует развитию кругозора, укреплению здоровья, развитию эстетики и приучить их с малых лет к труду.

Акция «Выходи играть во двор!» была проведена молодежным ресурсным центром города Приозерск и с помощью трудового отряда «Жасыл Ел» на улице Бауыржан Момышұлы-5. В ходе акции были разыграны различные эстафеты с мячами, мешками. Всем молодым участникам акции были вручены памятные подарки.

Молодежный ресурсный центр города Приозерск

ЮМОР

В будни ты поднимаешь ребенка в садик, а в выходные он мстит тебе за это.

***

Медицина так шагнула вперед, что далеко оставила позади себя наше здоровье.

***

WADA вскрыла Акрополь и отменила результаты первой олимпиады.

***

Умных учат мудрые, а поучают - идиоты.

Стоп - нарушениям!

ПРОВЕДЕНА АУДИТОРСКАЯ ПРОВЕРКА

РГУ «Департамент внутреннего государственного аудита по Карагандинской области» в соответствии с поручением Комитета внутреннего государственного аудита Министерства финансов Республики Казахстан осуществлены аудиторские мероприятия в государственных учреждениях «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск», «Отдел строительства города Приозерск» по вопросу использования бюджетных средств и активов государства, соблюдения требований законодательства Республики Казахстан о государственных закупках.

Аудитом вышеуказанных вопросов в ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск» по проекту «Реконструкция очистных сооружений в г.Приозерске» и по объекту «Реконструкция канализационных сетей и сооружений г.Приозерск» выявлены нарушения Закона Республики Казахстан от 04.12.2015г.№434-V «О государственных закупках» в части не соблюдения подрядчиком условий договора касательно своевременного внесения обеспечение исполнения договора о государственных закупках в течение десяти рабочих дней со дня заключения дополнительного соглашения к основному договору в размере 3% на сумму 3583,0 тыс. тенге.

Кроме того, ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск» в нарушение норм вышеуказанного закона не обратился в суд с иском о признании поставщика недобросовестным участником государственных закупок за ненадлежащее исполнение им обязательств по заключенным в 2016-2017гг. договорам.

По результатам контрольного осмотра выполненных объемов работ по установке технологического оборудования автоматизированной системы управления технологическим процессом и вспомогательного блока установлено завышение стоимости выполненных работ на сумму 43773,4 тыс. тенге.

В ГУ «Отдел строительства города Приозерск» аудитом вопросов обоснованности выполненных объемов работ по объекту «Строительство инженерно-коммуникационной инфраструктуры к реконструируемому (восстанавливаемому) жилому дому по ул. Достык-29, г.Приозерск» и по проекту «Строительство инженерно-коммуникационной инфраструктуры для подключения проектируемых жилых домов по ул.Панфилова г.Приозерск выявлено завышение стоимости выполненных работ на сумму 1102,4 тыс. тенге.

Кроме того, в ГУ «Отдел строительства города Приозерск» выявлены нарушения законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете, следствием которых явилось искажение финансовой отчетности за 2016г. на сумму 547,9 тыс. тенге.

Г. Кулатаева,
Руководитель отдела аудита государственного сектора №1

Латын әліпбиіне көшу – уақыт талабы

«ЗНАКОМТЕСЬ! НОВАЯ ГРАФИКА КАЗАХСКОГО АЛФАВИТА» АТТЫ СЫНЫП САҒАТЫ

Елбасы жарлығына сәйкес № 2 ЖОББ мектебінде латын әліпбиіне көшу туралы түсіндірме жұмыстары жүргізілуде. Арнайы жоспар құрылып, аталған жоспарға сәйкес кездесулер өткізілуде және ағымдағы жылдың 29 қарашасы күні «Знакомтесь! Новая графика казахского алфавита» тақырып аясында сынып сағаты өткізілді.

Сынып сағаты 1-11 сынып оқушыларына әңгіме, ақпараттық, ойын форматында ұйымдастырылды. 23 қарашада «Я учусь...» тақырыбанда 6 сынып оқушыларының арасында ойын сайыс өтті.

Сынып сағаты барысында латын әліпбиіне көшудің мақсаты түсіндіріліп, оған көшу кезеңдері айтылып, оқушылар бекітілген латын әліпбиінің таңбаларымен танысты. Оқушылар жаңа алфавит арқылы сөздер жазуды үйренді. Оқушылар үлкен қызығушылық танытып, осы жаңалыққа қатысты өз ойларын ортаға салып пікір алмасты.

№ 2 жалпы білім беретін орта мектеп

ХАБАРЛАНДЫРУ

Қалалық мәслихаттың VI – шы шақырылымының кезектен тыс XVI –шы сессиясы 2017 жылдың 04 желтоқсанында сағат 11.00- де өтеді

Сессия күн тәртібінде:

1. Приозерск қалалық мәслихатының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 8/76 «2017-2019 жылдарға арналған қалалық бюджет туралы» шешіміне өзгерістер енгізу туралы

2. Әртүрлі мәселелер.

Сессия төрағасы С. Бейскеев

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Внеочередная XVI – ая сессия городского маслихата VI- го созыва проводится 04 декабря 2017 года в 11.00 часов

В повестке дня:

1. О внесении изменений в решение Приозерского городского маслихата от 22 декабря 2016 года № 8/76 «О городском бюджете на 2017-2019 годы».

2. Разные вопросы.

Председатель сессии С.Бейскеев

ХАБАРЛАНДЫРУ *** ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПАРИКМАХЕРСКАЯ «МИЛОЛИКА»

Предлагает услуги по мужской и женской стрижкам, укладке, по маникюру, наращиванию ногтей и педикюру. Ждем Вас по адресу: ул. Космонавтов, 5-107, телефон: 5-50-81
Время работы: с 10.00 час. до 19.00час.
Выходной - Понедельник.
На маникюр и педикюр запись по тел.: 8-771-699-32-89

Собственник: ИП Бухарбаева А.А.
Газета «Приозерский вестник» зарегистрирована в Министерстве связи и информации Республики Казахстан Свидетельство о постановке на учет СМИ **№ 15037-Г** от 26.12.2014г.
Адрес редакции: 101100 г. Приозерск, ул.Космонавтов, д.5-107.
Справки по тел. +7-705-981-86-79 (Гл. редактор), +7-702-604-02-60 (тех. редактор)
E-mail: prz_westnik@mail.ru **Веб-сайт**: www.prio-vestnik.kz
Газета отпечатана в ТОО «Арко» г. Караганда, ул. Сатпаева 15. Заказ № 48/536. Тираж: 500 экз., объем-2 п.л., формат - А2, 8 стр.

Главный редактор: Кенжебеков Б.А.
Технический редактор: Струментов А.В.
Для подачи частных объявлений и рекламы обращаться по тел: +7-705-466-60-63
Корреспонденция принимается на электронный адрес: prz_westnik@mail.ru

Газета распространяется в местах продажи газет и журналов (киоски печати, магазины, рынки), в редакции и частными распространителями в г.Приозерске и г.Караганде, а также по подписке во всех городах и районах области.
Подписной индекс - 65041

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Ответственность за точность приведенных фактов, статистических данных, собственных имен, географических названий и других данных несут авторы публикаций. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции. Перепечатка материалов без согласия редакции запрещена.